

KATEDRA GERMANISTIKY
Posudek na magisterskou práci

Autor: Ing. Libuše Fialová

Titul (česky/německy – anglicky):

Albert Rotter - Lyrik
Albert Rotter -Lyrics

Oponent:

Mgr. Marie Krappmann, PhD.

Hodnotící kritéria	% podíl na celkové	hodnocení 1,0–4
Téma:	15%	1
Metodologie a argumentace:	25%	3,5
Interpretace:	20%	3,5
Použití sekundární literatury:	15%	3
Struktura a forma:	15%	3,5
Bibliografický aparát:	10%	3,5
Celková známka před obhajobou:		3,05

Témata pro obhajobu, průběh obhajoby:

1.

2.

3.

Cítí-li konzultant/oponent*) potřebu vyjádřit se k práci či k průběhu obhajoby verbálně, necht' tak prosím učiní zde (příp. na přiloženém archu)

Předložená diplomová práce se zabývá biografií a dílem německy píšícího moravského autora Alberta Rottera. Na základě bohatého korpusu literárních textů práce poskytuje náhled do tvorby tohoto autora, přičemž pozornost je zaměřena v první řadě na jeho lyrické texty. V 2. kapitole nazvané „Einführungswort“ je načrtnut historický a kulturní kontext, na jehož pozadí Rotterovo dílo vznikalo. Autorka se přitom odvolává v podstatě na jediný pramen sekundární literatury, a to Hrabivec, Emilia (1995): Vertreibung und Abschub. Frankfurt. Jelikož vztahy mezi sudetoněmeckým a českým obyvatelstvem a s nimi související téma ztracené vlasti tvoří centrální leitmotiv Rotterova díla, bylo by možné očekávat, že autorka se podrobněji na dané tématické okruhy zaměří. Absence literatury zabývající se v širším kontextu tímto historicky komplexním tématem je proto zarážející.

Ve 3. kapitole je ve třech podkapitolách shrnuta biografie Alberta Rottera. Mezi biografická data autorka kreativně začleňuje úryvky z Rotterových textů, které jednotlivé periody života tohoto autora literárně ilustrují. Biografické etapy přitom nejsou představovány chronologicky, ale podle jakýchsi „profesních“ rolí (3.2. *Der Lehrer Albert Rotter*, 3.3 *Der Erzähler Albert Rotter*). Nejobsáhlejší část tvoří vzhledem k tématu práce 4. kapitola, která se zaměřuje na lyrickou tvorbu Alberta Rottera. Jednotlivé podkapitoly této centrální části jsou definovány podle tématických okruhů Rotterovy básnické produkce. Již v první podkapitole 4.1 s titulem *Mahnung* jsou zřetelné nedostatky, které lze vytknout obecně celé 4. kapitole. Tato první podkapitola je pojmenována podle titulu básně, kterou autorka cituje. Jedná se o lyrický útvar vysloveně apelativního charakteru, což indikuje časté užití imperativu a interpunkčních znamének. Autor přitom záměrně užívá archaických výrazových prostředků (ward ein Erbe mir gegeben, unser ward das Land der Väter), čímž formálně vzbuzuje konotace na historické propojení mezi svými předky a zemí, o které píše, zároveň je formou imperativní dikce báseň směřována do budoucnosti (Suche darum zu bestehen, was als Schicksal dir beschert! Leben oder untergehen, zeig dich deiner Ahnen wert!). Autorka bez jakéhokoli pokusu o rozbor tuto báseň řadí vedle vysloveně reflexivního lyrického útvaru *Traum von der Heimat*, aniž by komentovala formální a s nimi související obsahové rozdíly obou básní.

Absence jakékoli formální analýzy je zřetelná i v dalších podkapitolách. Na str. 29f. je např. uvedena báseň *Dechant Lautner* jako ilustrativní příklad lyrického útvaru inspirovaného „světem legend a pověstí“. Báseň není ani formálně rozebrána, ani komentována. Přitom by právě u básně s takovým tématem bylo zajímavé položit si otázku, zda autor nepoužívá historických témat k vyjádření postojů vztahujících se k aktuální či nedávno minulé politické situaci. Pravděpodobně není náhoda, že si Rotter jako hlavní figuru básně vybírá děkana Lautnera, který je představen jako obětní beránek v době zuřivých a poblázněných časů: „So starb der Mann im Büberkleid, Opfer der wahnerrfüllten Zeit ...“.

Pokud se již autorka ve své práci specializovala na lyrickou tvorbu, bylo by zajisté přínosné, kdyby se zaměřila nejen na tématické rozdělení básní, ale také na určitý vývoj formálního vyjádření. Mezi apelativní, takřka bojovnou básní *Mahnung* a minimalisticky pojatou básní *Wort, sei wahr* (uveden je bohužel pouze fragment) je zajisté podstatný rozdíl, který by bylo nutné popsat a komentovat. K tomu ovšem autorka poznamenává pouze: „Stilistisch sind Gedichte von Albert Rotter leicht verstehbar. A. Rotter vermeidet alle unnatürlichen stilistischen Veränderungen, er verwendet keinen komplizierten Sprachstil“ (str. 33) To rozhodně není dostačující formální rozbor. Navíc je operováno s výrazy, jejichž význam je naprosto nejasný: Co je míněno např. pojmem „nepřirozené stylistické změny“?

Jistě by bylo také zajímavé položit si v souvislosti s dílem A. Rottera otázku, na jaké autory a básnické směry navazuje. Zvláště vzhledem jeho profesi lze předpokládat poměrně důkladnou znalost německy psané literatury a je tedy možné vysledovat, že v jeho tvorbě určité literární vzory hrály podstatnou roli. Např. u básně *Kauerdurcheinander in Deutsch-Liebau* je zřetelný vliv spisovatele Georga Kreislera, báseň by snad dokonce bylo možné označit za contrefait Kreislerovy básně *Telefonbuchpolka*.

Více prostoru by zasloužily také básně v dialektu, které autorka pouze krátce zmiňuje (str. 33) a bez komentáře uvádí ukázkou části jedné z básní.

Jazykově a stylisticky je práce až na drobná pochybení na vcelku dobré úrovni.

V bibliografickém aparátu lze konstatovat nedostatky zejména v oblasti literatury týkající se historického kontextu a literární teorie. Na str. 29 se autorka odvolává na Dr. Zimpricha, kterého dokonce cituje, aniž by ovšem uvedla zdroj. V bibliografických odkazech, ve kterých autorka cituje z internetových zdrojů, není ve většině případů uveden datum přístupu (namátkou: str. 10, pozn. 9, str. 12, pozn. 11, str. 27, pozn. 22 atd.) V podkapitole 4.6 *Lernt aus der Geschichte!*, ve které se autorka mimo jiné zabývá vztahem Rottera k Olomouci, jsou redundantní životopisy známých osobností shrnuté v poznámce (Gerhart Hauptmann!), které jsou navíc čerpány z Wikipedie (str. 56).

Pozitivně lze vyzdvihnout množství materiálu, který byl nashromážděn. Seznam primární literatury dokládá, že se autorka hluboce zaobírala dílem tohoto takřka zapomenutého autora. Právě proto je ale politováníhodné, že zpracovaný materiál nebyl takřka vůbec rozebrán a analyzován.

I přes zmíněné, poměrně zásadní nedostatky práci doporučuji k obhajobě.

Podpis oponenta (jen v tištěné verzi):